

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Účast společenstev dravých roztočů (Gamasida) na rozkladu dubového a bukového opadu – terénní experiment

Autor: Lenka Čápová

Oponent: RNDr. J. Frouz, CSc.

HODNOCENÍ PRÁCE

název

- vystihuje dobře obsah práce ano ne
- věcný a stručný ano - ne

úvod a literární přehled

- přehledný, logicky členěný ano - ne
- vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací ano ne
- obsahuje kritické hodnocení použitých informací ano - ne

cíle a hypotézy

- jasně formulované ano ne
- chybí ± ano - ne

materiál a metody

- dostatečně a přehledně popsáno ano - ne *více méně*
- vhodně zvolené (mohou splnit cíle) ano - ne *?*
- dostatek zpracovaného materiálu ano - ne
- logicky uspořádaný pokus ano - ne

výsledky

- odpovídají použitým metodikám *až na oddíl 5* ano - ne *až na oddíl 5*
- přehledně prezentované (formou grafů nebo tabulek) ± ano - ne
- výsledky se zbytečně neopakují ano - ne
- vhodně statisticky zpracované ano - ne

interpretace dat (diskuse)

- diskuse dostatečná, odpovídá rozsahu dat ano - ne
- diskuse není spekulativní, je podložena dostatečným množstvím literárních údajů ano - ne *?*

závěry

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy daty ano - ne *?*

- závěry odpovídají na cíle a hypotézy práce

ano - ~~ne~~ *epi*
ne

použitá literatura

- v odpovídajícím rozsahu

ano - ne

formální stránka

- obrázky a tabulky přehledné, obsahují dostatečné množství informací

ano - ne

- text a jeho členění po formální stránce bez větších nedostatků

ano - ne

- jazyk -

- je srozumitelný a gramaticky správný

ano - ne

- použité odborné termíny jsou použity adekvátně

ano - ne

- literatura

- citována bez formálních chyb, jednotně a způsob citací odpovídá mezinárodním

- nebo českým normám

ano - ne

- použité citace jsou uvedeny v seznamu literatury

ano - ne

obsažené informace jsou (posuzujte pouze u mgr. prací)¹

- pro obor nové nebo rozšiřující poznání

- () jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností,

- () jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

V případě potřeby uveďte doplňující komentář a otázky na zvláštním přiloženém listu

- doplňující komentář přiložen

ano - ne

Práce **splňuje - nesplňuje²** požadavky kladené na ~~bakalářské~~/magisterské práce předkládané na BF JU a proto **doporučuji — nedoporučuji** k obhajobě.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm

VÝBORNĚ

VELMI DOBŘE

DOBŘĚ

NEDOSTATEČNĚ.

Datum: 29/05/2006

Podpis oponenta: 

¹ Zaškrtněte jednu z možností

² nehodící se přeškrtněte

Práce je založena na dlouhodobém terénním pokusu, autorka navíc zvládla úspěšně metodiku půdně zoologické práce, a rutinní determinace dravých roztočů skupiny Gamasida. Po formální stránce je práce poměrně zdařilá, je napsána dobrou češtinou bez výrazných chyb, také citace použité literatury odpovídá konvencím a je až na výjimky (např. Jínová, Rusek 2005) bez výraznějších chyb. V práci je však uvedena řada tvrzení, zjevně přejatých z literatury, u nichž není jasné kdo je jejich autorem (např. první odstavec úvodu), případně jsou použity ambivalentní obraty typu „řada vědců“ „názory skeptiků“ atp., bylo by dobré vědět, kdo přesně tvoří onu řadu a kdo je skeptik, také kapitola 5 je z formálního pohledu poněkud zmatečná není jasné co jsou výsledky autorky a co literární údaje, a odkud se tyto literární údaje vzali.

Zásadní slabinu práce vidím v metodicky chybném založení pokusu a z toho plynoucí přinejmenším sporné interpretaci. Tyto logické nejasnosti začínají již názvem práce. Práce rozhodně nedává odpověď na to jaká je účast dravých roztočů na dekompozici, k tomu bychom potřebovali varianty s a bez skupiny Gamasida nebo alespoň s výrazně jinými počty dravých roztočů abychom si mohli klást otázky jak se změny dekompozice nebo dekompoziční společenstvo když zde Gamasida budou nebo nebudou. Za přiměřenější bych pokládal název změny společenstva ... během dekompozice.... Krom toho jsem v práci jsem nenašel žádnou hypotézu o vlivu změny opadu na Gamasida a vlivu Gamasida na dekompozici. Tím se dostáváme k první slabině práce a tou jsou **nedostatečně formulované otázky a hypotézy, není jasné co chtěla autorka zjistit.**

Pokus se snaží testovat vliv změny lesního porostu tedy náhradu smrku bukem a buku dubem v důsledku globálního oteplení. Studium vlivu takové směny druhů dřevin na půdní společenstvo je zajímavé jak teoreticky, pro bližší poznání bottom up regulace půdního společenstva, tak z praktických důvodů, neboť k takové směně druhů může skutečně dojít, vzhledem k tomu že přirozená obnova je v našich lesích vzácná domnívám se že to bude spíše díky změně managementu než změně klimatu, to však nesnižuje hodnotu dosažených výsledků. Ať už ke směně dřevin dojde z jakéhokoli důvodu provedený pokus nesleduje směnu druhů dřevin, ty ovlivňují porost komplexem faktorů z nichž je v práci sledován pouze jede a to opad, navíc za velmi umělé situace. To co pokus sleduje je schopnost půdního společenstva využít nepůvodní opad. Tím se dostáváme k druhé slabině práce tou je **nesprávná interpretace získaných výsledků.**

To v žádném případě neznamená že je bezcenné klást si otázku do jaké míry je společenstvo adaptované na jeden druh opadu schopné využívat jiný druh opadu, nicméně autor si musí být vědom limitací takového přístupu. Předpokládáme tedy že hlavní otázkou práce je otázka schopnost půdního společenstva využít nepůvodní opad. Pak bychom očekávali že experimentátor bude mít dva nebo více druhů opadu, které budou vždy obsahovat opad původní a jeden nebo několik druhů opadu cizího. V případě pokusu presentovaného v práci tedy smrkový opad v smrkovém lese + jeden nebo několik druhů opadu jiných dřevin. **Absence této kontrolní varianty ve smrkovém lese je vážnou metodickou chybou předložené práce.** Tu bylo možno při sledování vlivu opadu na jeho kolonizaci půdní faunou alespoň částečně kompenzovat sledováním původního společenstva v půdních vzorcích, ty jsou však v práci sledována pouze 2x což je pro porovnání málo. To však neznamená že práce nepřináší žádné použitelné výsledky, minimálně výsledky z porovnání dubového a bukového opadu v bukovém lese a dále samostatná studie hloubkové distribuce roztočů obsahují publikovatelné výsledky.

Co se týče celkového hodnocení práce je zde na jedné straně velké množství zpracovaného materiálu, kterému autorka nepopíratelně věnovala značné úsilí a pečlivost. Kladem je i to že se jedná o práci, po formální stránce, vcelku zdařilou. Nedostatkem práce jsou nedostatečně jasné položené otázky, chyby v interpretaci dosažených výsledků a metodické nedostatky pokusu. Jsem si vědom toho, že část těchto nedostatků byla dána historicky založením pokusu před třemi lety a některé z nich (absence kontroly u smrku) bylo nyní těžké odstranit. Při zvážení všech těchto okolností doporučuji práci k obhajobě. Klasifikace známku je zde nesmírně obtížná neboť stojí proti sobě aspekty, které lze hodnotit jako výborné a naopak nedostatečné, s ohledem na historický vznik těchto metodických nedostatků práce jsem se nakonec rozhodl že při dobrém průběhu obhajoby bych se přiklonil k hodnocení stupněm velmi dobrý.

K autorce mám následující dotazy

Jaké jsou podle autorky hlavní faktory, které určují současné rozšíření smrku u nás.

Jak byla abundance v sítkách přepočtena na čtvereční metry

Jak byly do CCA vloženy environmentální parametry (druh porostu a druh opadu v síťce) a kolik variance vysvětlovala první a druhá ordinační osa.

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Účast společenstev dravých roztočů (Gamasida) na rozkladu dubového a bukového opadu – terénní experiment

Autor: Lenka Čápková

Oponent: RNDr. F. Weyda, CSc.

HODNOCENÍ PRÁCE

název

- vystihuje dobře obsah práce ano - ne
- věcný a stručný ano - ne

úvod a literární přehled

- přehledný, logicky členěný ano - ne
- vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací ano - ne
- obsahuje kritické hodnocení použitých informací ano - ne

cíle a hypotézy

- jasně formulované ano - ne * viz doplněk
- chybí ano - ne

materiál a metody

- dostatečně a přehledně popsán ano - ne
- vhodně zvolené (mohou splnit cíle) ano - ne
- dostatek zpracovaného materiálu ano - ne
- logicky uspořádaný pokus ano - ne

výsledky

- odpovídají použitým metodikám ano - ne
- přehledně prezentované (formou grafů nebo tabulek) ano - ne
- výsledky se zbytečně neopakují ano - ne
- vhodně statisticky zpracované ano - ne

interpretace dat (diskuse)

- diskuse dostatečná, odpovídá rozsahu dat ano - ne
- diskuse není spekulativní, je podložena dostatečným množstvím literárních údajů ano - ne

závěry

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy daty ano - ne

Bc. Lenka Čápková: Účast společenstev dravých roztočů (*Gamasida*) na rozkladu dubového a bukového odpadu - terénní experiment

Práce se zabývá aktuálním tématem. Studentka vykonala velký kus práce. Musím konstatovat, že jsem v práci nenašel žádné zásadní chyby a nepřesnosti.

U takto koncipované práce by měly být sofistikovaně definované "cíle práce" odděleny od ostatního textu nejlépe v samostatné podkapitole. Zde jsou na 4 řádkách na konci úvodu na str.2. O "ústřední hypotéze" se ještě mluví na konci "literárního přehledu" na straně 7 a vysvětlení, co je v projektu sledováno, je ještě rozptýleno na straně 2 v "úvodu".

V práci se vyskytují občas nevhodné termíny, překlepy, gramatické chyby a jiné drobné formální nepřesnosti, například v citacích. Upozornil bych zejména na:

Str.2, česká anotace: "Dravý roztoči" místo "Draví roztoči"

Str.2, 14.ř.shora: "Gasida" místo "Gamasida"

Str.6 uprostřed: "vidličnětě" a "zloustlou"

Str.7,11.ř.shora: "Lagerlöf" a v referencích na str.60 "Lagerföf"

Str.12: nahradit nevhodné termíny "půdní fauna byla vypuzována" a "z půdy vyhnaná fauna"

Str.34,10.ř.shora: ""viditelným" místo "viditelným"

Literatura- u citací knih Karga (1961) a Vinš a kol. (1996) chybí nakladatelství a u Swift et al. (1979) počet stran

Vytknuté drobné nepřesnosti však rozhodně nesnižují úroveň předložené práce.

Ke studentce bych měl následující dotaz:

Jaký je její názor na skutečnou pohyblivost "pravých" půdních organizmů. Poinso-Balaguer (1976), jak studentka uvádí na str.2- udává jednotky centimetrů za rok.

Závěr

V celkovém hodnocení předložené magisterské práce mohu konstatovat, že Bc.Lenka Čápková problematiku zvládla a splnila všechna kritéria BF JU na magisterskou práci. Studentka zde prokázala jednoznačně schopnost samostatné vědecké práce a originálního zpracování daného tématu. Práci doporučuji opublikovat v některém z vědeckých časopisů.

Práci Bc.Lenky Čápkové: Účast společenstev dravých roztočů (*Gamasida*) na rozkladu dubového a bukového odpadu - terénní experiment" **doporučuji přijmout jako magisterskou diplomovou práci.** Práci hodnotím známkou mezi "výborně" a "velmi dobře"; rozhodnu se na základě průběhu obhajoby.

České Budějovice, 22.května 2006



Doc.RNDr.František Weyda,CSc.

Biologické centrum AV ČR (Entomologický ústav) a Biologická fakulta JČU